

Sambucus nigra 'Madonna'
bez czarny 'Madonna'

(C) fot. Bronisław Szmit

(c) fot. Bronisław Szmit SZMIT Szkołka

(C) fot. Andrzej Pacholczak

Duży, gęsty, wyprostowany krzew o pstrych liściach. Czasem niewielkie, krótkopniowe drzewko z okrągłą, kopulastą koroną i obwisającymi gałęziami. Rośnie wolniej niż gatunek i inne odmiany. Dorasta do 2-3 m wysokości. Pędy wzniesione, grube, jasnoszare, często łukowato wygięte. Stara kora szara, głęboko bruzdowana i korkowata. Liście złożone, do 30 cm długości, zbudowane z 5-7 jajowatoeliptycznych listków, do 10 cm długich, ostro zakończonych, brzegiem ząbkowanych, jasnozielonych, z nieregularną, szeroką, białokremową obwódką, często zajmującą większą część lub całą powierzchnię listka. Roztarte wydzielają charakterystyczny ostry zapach. Kwiaty drobne, kredowobiałe, zebrane w talerzowate baldachy o średnicy 10-20 cm, ostro pachnące, chętnie odwiedzane przez motyle. Kwitnie od maja do lipca. Owoce niewielkie, kuliste jagody, dojrzałe - błyszczące, granatowoczarne, bardzo soczyste. Dojrzewają od sierpnia do października. Owoce są chętnie zjadane przez ptaki, które przyczyniają się do ich rozsiewania. Zawierają witaminy A, B i C oraz dużo przyswajalnego cukru i potasu, są używane na przetwory i jako dodatek do potraw. Krzew niewymagający, odporny na suszę oraz zanieczyszczenia miejskie i przemysłowe. Całkowicie mrozoodporny. Preferuje żyzne, próchniczne i wilgotne gleby, o dużej zawartości azotu i wapnia, ale rośnie także na piaszczystych i suchych, chociaż nieco słabiej. Może rosnąć na stanowiskach słonecznych i w półcieniu. Słońce może nieco przepalać liście, ale w cieniu liście są słabiej wybarwione. Krzew do stosowania w dużych parkach i terenach zieleni publicznej. Daje ciekawy efekt kolorystyczny. Może być używany do zadrzewiania nieużytków. Podobne odmiany, różniące się szerokością i kształtem żółtozielistego marginesu na liściach to S. nigra 'Aureomarginata', 'Naomi'

autor: Gabriel Tomżyński, TOMŻYŃSKI Szkołka Roślin;

pochodzenie

odkrywca, hodowca (selekcjoner): M. Slappendel, 1986 Boskoop, Holandia (The Netherlands)

grupa roślin

liściaste

grupa użytkowa

liściaste krzewy

forma

małe drzewo lub duży krzew

siła wzrostu

wzrost typowy dla gatunku

pokrój

krzaczasty wyprostowany

docelowa wysokość

od 2 m do 3 m

barwa liści (igieł)

wielobarwne, pstre lub obrzeżone

zimozieloność liści (igieł)

liście opadające na zimę

rodzaj kwiatów

pojedyncze
kwiatostan

barwa kwiatów

kremowe
białe

pora kwitnienia

czerwiec

owoce

czarne
jadalne
kuliste

pora owocowania

sierpień
wrzesień
październik

nasłonecznienie

stanowisko półcieniste
stanowisko słoneczne

wilgotność

podłoże umiarkowanie wilgotne
podłoże wilgotne
roślina tolerancyjna

ph podłoża

roślina tolerancyjna

rodzaj gleby

przeiętna ogrodowa
roślina tolerancyjna

walory

odporność na zanieczyszczenia
ozdobne z liści/igieł

zastosowanie

ogrody przydomowe
parki
rekultywacja
zieleń publiczna
owoce na przetwory

strefa

5a

autor: Magdalena Tomżyńska, TOMŻYŃSKI Szkołka Roślin;

